Derde Jaer. Nr 23. Zaturdag, 7 Juny 1856.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week, 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de We J.-P. COLLÉE, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, nr 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr. per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . 15 »
De reklamen » » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, ofwel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven, genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 7 JUNY.

Kiezing van twee Volksvertegenwoordigers.

De kiezing die toekomenden dingsdag in Tongeren zal plaets hebben voor de benoeming van twee leden der Volkskamer, zal zoo vreedzaem als naer gewoonte afloopen. De uittredende representanten, de heeren Julliot en de Renesse, zullen zonder tegenkanting herkozen worden.

Ofschoon men den uitslag der kiezing reeds van heden af kan voorspellen, kunnen wy nogtans de kiezers niet genoeg verzoeken van zich tegenwoordig te vinden aen de stemming.

MM. Julliot en de Renesse die sedert lange jaren ons arrondissement vertegenwoordigen, zyn te gunstig by de kiezers bekend, dan dat wy zouden noodig achten de hoedanigheden te herinneren die hen aen het vertrouwen onzer medeburgers aenbevelen. Eenieder heeft hen aen het werk gezien; eenieder weet hoe zy zich in alle omstandigheden, en namelyk in die lange en moeijelyke kwestie van den Tongerschen yzeren weg gedragen hebben; eenieder ook zal hun willen zynen dank bewyzen, met hunne beide namen toekomenden dingsdag gezamentlyk in de kiesbus te komen nederleggen.

Geboorte-akten.

De *Moniteur* behelst eenen brief van M. Nothomb, minister van justicie, aen de regterlyke overheden gestuerd en betrekkelyk de geboorte-akten der persoonen welke in huwelyk treden. Het gebeurt in sommige gemeenten, dat die akt op den burgerlyken stand *niet* geëischt wordt, wanneer de registers welke die akten behelzen, in het gemeente huis berusten.

Dit gebruik is strydig met de wet en met de ware belangen der echtgenooten. Diensvolgens verzoekt M. de minister, dat de bevoegde overheid de wet desaengaende stiptelyk doe ten uitvoer brengen, en hem des noodig de gemeenten bekend make, waer de beambten van den burgerlyken stand in hunne onwettige doenwyze zouden volherden.

De plegtigheden voor het vieren van den 25en verjaerdag der krooning van den Koning der Belgen worden te Brussel met veel iever toebereid. Kosten worden er niet gespaerd, en als wy een blad van Brussel gelooven moeten, dan zou men reeds niet genoeg hebben met de 300,000 fr., welke er door de twee Kamers zyn gestemd geworden.

'T is niet te verwonderen, als men alleenlyk 12,000 fr. noodig heeft om vetpottekens aen het stadhuis; — of wel als men voor het koninklyk banket, expresselyk, eene *voorloopige* zael wil doen bouwen.

Een brusselsch blad verzet zich tegen het besteden van dat geld aen soortgelyke feestzael; — en inderdaed, men heeft die 300,000 fr. bestemd, om er zooveel *openbare* vermakelykheden voor te hebben, als het maer eenigzins mogelyk is. Als men nu reeds denkt te kort te zullen komen, voor de eigenlyke plegtigheden, waerom dan zooveel duizenden in planken en balken gestoken?

Een arme en een ryke.

Dezer dagen verscheen de genaemde Regnier, van de gemeente Bra, by Luik, voor het hof van assisen dier stad. Hy was beschuldigd van eenen gevangbewaerder te Verviers geslagen te hebben, in het uitoefenen zyner bedieningen. De raedkamer der regtbank van Verviers had in dit feit eene moordpooging gezien, welke de dood verdiende. Echter had de kamer van inbeschuldigingstelling van het hof van appel, te Luik, dit niet aengenomen, en in het gepleegde slechts eene misdaed gevonden, welke van 5 tot 10 jaren opsluiting verdiende, volgens de art. 230 en 231 van het strafwetboek.

Ziehier wat wy over dit proces lezen in de *Gazette de Liége*. Wy doen er niets by noch af, ofschoon er tegen de gevanghouding voor schuld, veel, zeer veel, in te brengen is.

In den loop van 1855, zegt het luiksch blad, was er op verzoek van M. de Bronckart, lid van de Kamer der Volksvertegenwoordigers en burgemeester van Bra, een procesverbael opgemaekt tegen Regnier, voor overtreding van de wet op de jagt. Men had Regnier gezien, terwyl hy bezig was met een net te plaetsen op een veld waer M. de Bronckart het jagtregt op had. Daervoor verscheen hy voor de korrektionneele regtbank van Verviers. M. de Bronckart trad er op als civiele party, en na een lang onderzoek werd Regnier tot 50 fr. boet veroordeeld, en ter meerdere verzekering, in geval hy die boet niet zou kunnen betalen, tot 6 dagen gevangzitting. Aen M. de Bronckart, civiele party werden 10 fr. schadevergoeding toegekend.

Regnier zeer arm zynde, kon de boet van 50 fr. niet betalen en onderging in den loop van 1855, zyne gevangzitting van 6 dagen.

De opsluiting voldeed de civiele party niet. Zy had de 10 fr. schadevergoeding, en daerby de kosten van hare aenstelling als civiele party, te trekken. Zy deed met groote kosten, het vonnis ligten, enregistreeren en aen den veroordeelden behandigen, met bevel van te betalen. Regnier, niets bezittende, kon zyne schuld niet voldoen.

De civiele party besloot van haer regt gebruik te maken, by lyfsdwang.

Een deurwaerder, voorzien van eenen byzonderen magtbrief van M. de Bronckart vergezeld van twee gendarmen en van eenen hulpgenoot, begaf zich naer het gehucht des Villettes, gemeente Bra, en aldaer, na de mis, by het verlaten der kerk, in tegenwoordigheid van al de dorpsbewooners, werd de schuldenaer aengehouden.

Regnier werd weêr in de celgevangenis van Verviers opgesloten, voor het onbeduidende misdryf van een net uitgespannen te hebben, het geen hy reeds met zes dagen gevangzitting had geboet. Hy bleef in de gevangenis gedurende de maenden january en february, maert en april, op bevel van M. de Bronckart, die de 20 fr., voor het voedsel der gevangenen vereischt, nauwkeurig betaelde.

Eenige tyd na zyne opsluiting werd Regnier somber en stilzwygend. Den 20 april zettede hy zich neer in eenen hoek van zyne cel, en als de wachter Hemmer, 's avonds omtrent zes ure en half, de naemoproeping der gevangen deed, en zich van zyne tegenwoordigheid wilde overtuigen, bekwam hy (de wachter) zonder de minste uitdaging twee geweldige slagen met eenen yzeren staef, zoodat hy bedwelmd nederviel.

Het is voor dat feit, dat de beschuldigde te regt stond voor het hof van assisen.

Het was moeijelyk te zeggen welke oorzaek den arm van Regnier gewapend had, dewyl de gevangene, tot dan toe, nooit iets te vereffenen had gehad met de justitie. De verdediging heeft doktor Hieguet voor het hof doen getuigen, zynde hy geroepen geweest om den toestand van Regniers geestvermogens te bestatigen. Zonder stellig te verklaren, dat de beschuldigde in staet van zinneloosheid was, vermeende die deskundige, dat hy ten prooi was geweest aen een denkbeeld, voortkomende uit zyne opsluiting, en dat het dus mogelyk was dat een misdadige wil zyne arm met gewapend had.

DE BRAND OP DE LANDHOEF.

(Vervolg.)

Boby was de laetste getuige die verhoord werd: hare verklaring was de gewigtigste; zy alleen, verklaerde diegenen by den brand te hebben gezien, van welke men vermoedde, dat zy er de bewerkers van waren geweest. Men deed haer in aller tegenwoordigheid komen, en herinnerde haer aen hetgene, wat zy den vorigen avond, in het byzyn van alle de bedienden gezeid had; de vrederegter vroeg haer, of zy er by bleef, dat zy Tom Melvy en Paddy, 's nachts niet ver van de hoeve, eenen muer had zien overklimmen?

» Ja, ja, zeide de bankier, spreek goede vrouw, omdat » wy de twee katholyke schurken kunnen doen ophangen, » die myne dochter en haren man ongelukkig wilden ma- » ken omdat zy Protestantsch zyn. »

Nauwelyks had de bankier deze woorden gesproken, of hy had reden om zich zelve zyne onvoorzigtigheid te verwyten. Er ontstond een algemeen gemor, en zelfs O'Flatters gelaet verdonkerde. Boby stond met strakke oogen en open mond: en hetzy dat de schrik van den nacht haer verstand had verbysterd, hetzy, dat de vrees van twee menschen ongelukkig te maken, haer ontsteld had, zy antwoordde op niet eene vraeg, en het scheen, dat zy het vermogen om te hooren en te spreken, geheel verloren had. Te vergeefs herhaelde men gedurende eenige volgende dagen de vragen van het verhoor, men kon geen woord of teeken van haer krygen.

Hoewel men zich van de gewigtigste getuigenis beroofd zag, bestonden er genoegzame gronden om Tom Melvy en Paddy, als de bewerkers van den brand en den diefstal te beschouwen. De regtbank van E.... gaf dus last om hen in arrest te nemen: zy werden in den kerker geworpen: maer te vergeefs vroeg men hen by het verhoor, eerst afzonderlyk en vervolgens te zamen; zy ontkenden hardnekkig. Evenwel was de hand van Melvy gebrand; zyne haren en wenkbrauwen waren gezengd, gelyk ook zyne kleederen; men vorderde dat hy zich daer omtrent verklaren zou: hy zweeg. Hy en Paddy werden naer de Assises verzonden. In Ierland is die regtbank zamengesteld uit eenen regter, die jaerlyks op bepaelden tyd, van stad tot stad reist, en uit twaelf inwooners der voor iedere zaek bestemde landstreek. Deze, den regter toegevoegde personen worden *gezwoornen* genoemd, ongetwyfeld, omdat zy zweren naer hunne overtuiging en hun geweten te zullen oordeelen.

De gezwoornen moeten de beschuldigingen en verdedigingen hooren en vervolgens, met ja of neen verklaren, dat hun de misdaed al dan niet bewezen toeschynt: zoo zy *neen* zeggen wordt de beschuldigde vrygelaten: zeggen zy *ja*, dan wordt de straf, door de wet op het misdryf bepaeld, door den regter toegepast.

Voor eene dusdanige regtbank werden Tom en Paddy, drie weken na hunne gevangneming, gebragt en beschuldigd van brandstichting en diefstal: de doodstraf moest hun deel zyn als die misdaden bewezen werden. Alle getuigen werden op nieuw verhoord, zy vermeden zooveel mogelyk iets te zeggen, hetwelk de beschuldigden bezwaren kon; het proces-verbael van den vrederegter werd gelezen; de gevondene muts en het pookyzer werden vertoond.

Tom Melvy verdedigde zich met veel bekwaemheid, hy zeide: dat indien hy voornemens ware geweest om brand op de hoeve te stichten, en zynen meester te bestelen, hy zyne bediening in het huis niet zou hebben verlaten; wyl zulks, de uitvoering dier misdaden, om zoo te spreken onmogelyk maekte; dat hy ten minste niet in het dorp zou gebleven zyn, omdat hy daerdoor de aendacht tot zich trekken moest; hy eindigde zyne verdediging met deze woorden: « Het is den- » kelyk, dat alleen de wanorde, die het gevolg was van het » feest, hetwelk aen de bedienden was gegeven geworden, » de oorzaek van het ongeluk is geweest; het niet uitdoo- » ven van het vuer aen den haerd of van eenen fakkel kan » den brand hebben veroorzaekt. Hoe dit ook zy, het is » myne zaek niet om aen te toonen hoe de brand heeft » kunnen ontstaen, integendeel moeten zy, die my beschul- » digen bewyzen, dat ik de brandstichter ben; nu er is niet » regtstreeksch bewys, niemand heeft my op de plaets van » den brand gezien. Men beweert, dat Boby die niet spreken » kan, my beschuldigd heeft; dat zy gezeid heeft my dat » oogenblik met Paddy te hebben gezien; welnu men on- » dervrage haer: zy zegt zulks niet; het proces-verbael » behelst zelfs niet, dat zy het, by het onderzoek heeft » gezeid; vooronderstelt gy een wonder om een bewys » tegen my te hebben? Gelooft veeleer, dat men in het ge- » woel eene verkeerde uitlegging aen onbestemde klanken » en teekens, dier byna verstandelooze gegeven heeft; ein- » delyk, myne heeren, Paddy en ik zyn onschuldig, eenige » schynbaerheden zyn tegen my, maer er is een onwraek- » bare getuige van alles, wat ik gedurende den nacht van » den brand verrigt heb: geeft my twee maenden uitstel, » en ik zal hem voor u brengen. »

Een der gezwoornen vraegde aen Tom of de muts, die op den trap was gevonden, de zyne was.

Het is noodeloos hierop te antwoorden zeide hy; want zoo ik dit ontken, zult gy my niet gelooven, en zoo ik zulks erkende, zou ik my aen de galg brengen.

Maer hoe verklaert gy de teekenen van brand aen uwe handen, haren en kleederen?

Myn getuige zal dit verklaren; maer zoo ik het deed zou men my niet gelooven.

De procureur-generael, nam toen het woord en betoogde, dat, zoo de aengetygde misdaden al niet bewezen waren, er evenwel gronden van overtuiging genoeg waren om de gezwoornen tot het schuldig verklaren der aengeklaegden te bewegen; hy zeide:

« De misdaed van brandstichting is het gewoone middel » van wraek, waervan de lieden, die tot die klasse en die » godsdienst der beschuldigden behooren, zich gewoonlyk » bedienen; een hunner Paddy meent reden te hebben om » zich over O'Flatter te beklagen; de andere heeft hem wer- » kelyk met brand bedreigd, en in het byzyn van onder- » scheidene getuigen gezeid: *Als Paddy verdreven wordt,* » *zal de roode haen op het dak van de landhoeve kraeijen,*